

**СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ КОМИСИЈЕ ФОРМИРАНЕ РЕШЕЊЕМ ДИРЕКТОРА
ПЕДАГОШКОГ ЗАВОДА ВОЈВОДИНЕ
(Решење број: 1207)**

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника *Маша и Раша Свет око нас*, уџбеника за први разред основне школе на русинском језику, аутора Зоран Б. Гаврић, Драгица Миловановић, издавача „ Klett“, Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник *Маша и Раша Свет око нас*, уџбеник за први разред основне школе превод истих аутора који је одштампан на српском језику, издавача „ Klett “, Београд којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу решењем број: 650-02-00100/2018-17.

Уџбеник је садржински подељен на два дела.

Први део обухвата три тематске целине:

Ја и други, Здравље и безбедност, Оријентација у простору и времену.

Други део садржи поглавља:

Разноврстност природе, Живи свет и Човек ствара.

**ОЦЕНА ДА ЈЕ РУКОПИС ПРЕВОДА УЏБЕНИКА УСКЛАЂЕН СА
СТАНДАРДИМА КВАЛИТЕТА УЏБЕНИКА**

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 - Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4.

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке, које се могу лако исправити и које не нарушавају разумљивост градива:

Први део уџбеника:

- на корицама је разред написан словима а не редним бројем – уједначити са српским уџбеником;
- на унутрашњој страни корица – нема превода упутства за активацију е-издања на русинском језику;
- страна 2 – недостаје превод у вези штампе, тиража и решења о одобрењу уџбеника;
- страна 6 – у тексту у оквирима исправити знакове интерпункције као у српском уџбенику;
- страна 8 – исправити ред речи: **вода, воздух, пожива и одпочивок**
у: **воздух, вода, пожива и одпочивок** као у српском издању;
- страна 29 – уједначити дат наслов у садржају са насловом у тексту (исправити наслов на тој страни као што је дат у садржају); заменити реч улице са речју слики.
- страна 30 – уједначити дат наслов у садржају са насловом у тексту (исправити

- наслов на тој страни као што је дат у садржају);
- страна 40 – исправити велико слово у мало слово (д^зень, ноц, рано)
- страна 41 заменити реч поздрав са речју здравкане.
- страна 47 – заменити реч школярског са речју школског;
- 5. задатак текст: Парњаки **то** – дати без болда, као у српском уџбенику.
- страна 48 – код празника Божић се наводи одговарајући обичај (Ходзене по шпиваню);
- страна 49 – исправити речи у доме са речима у обисцу.
- страна 50 – исправити реч поздрави са речју здравкане.
- страна 51 и страна 52 – уједначити дат наслов у садржају са насловом у тексту (исправити наслов на тој страни као што дат у садржају)
- задња страна корица: нема преведеног текста на русинском језику.

Други део уџбеника:

- на корицама је разред написан словима а не редним бројем – уједначити са српским уџбеником;
- страна 2 – недостаје интернет адреса издавача, превод у вези штампе, тиража и решења о одобрењу уџбеника;
- страна 4 – у садржају:
 - на страни 52, уместо малог ставити велико слово (Рижнородносц природи, Живи швет);
 - на страни 57 реч ДОДАТКИ заменити са речју ПРИЛОГИ;
- страна 5 – променити ред речи лепше запаметаш у запаметаш лепше – као у првом делу уџбеника (уједначити тај текст у првом и другом делу уџбеника);
- страна 10 – појам вода није затамњен („,вода“);
- страна 11 – реч особеносц заменити са речју свойство;
- страна 31 – исправити речи: же нам цедро або жимно са речима: цедре або жимне због јаснијег дефинисања реченице;
- страна 33 – исправити коректорску грешку: жицким у шицким;
- страна 49:
 - исправити реч у тексту: ДЛАНЬ са речју ГАРСЦ;
 - уједначити текст у првом и другом делу уџбеника (Скала за оцењоване) – дела текста који следи после цртице (–). Преузети тај текст из првог дела, са стране 48.
- страна 51 – уједначити текст у првом и другом делу уџбеника (Скала за оцењоване) – дела текста који следи после цртице (–). Преузети тај текст из првог дела, са стране 48.
- страна 33 – исправити коректорску грешку: дрво у древу.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Реченична конструкција је правилна и јасна,

усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4. Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је **испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.**

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ РУКОПИС ПРЕВОДА УЏБЕНИКА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 40. ЗАКОНА О УЏБЕНИЦИМА („Сл. гласник РС“, бр. 27/2018)

Након пажљивог оцењивања, закључује се да је садржај рукописа превода уџбеника *Маша и Раша Свет око нас: уџбеник за први разред основне школе на русинском језику* непромењен у односу на уџбеник на српском језику.

Напред наведени недостаци могу се лако исправити, те није потребно поново достављати рукопис превода на преглед.

Стручна комисија Педагошког завода Војводине у саставу: